

SUNDHEDSSTYRELSEN

En værdig død – Temadag om værdighed i den sidste tid.

Videnscenter for Værdig Ældrepleje

Juni 2022

Hanne Jensen

København

Dagens program

- 09.30** Morgenmad
- 10.00** Velkomst
- 10.15** Oplæg og øvelser: Værktøjskassen og praksisnære metoder
- 12.00-13.00** Frokost
- 13.00** Interview om pårørende-indsats samt spørgsmål, gruppedrøftelser og opsamling
- 15.30** Evaluering, kaffepause og tak for i dag!

SUNDHEDSSTYRELSEN

Om Videnscenter for værdig ældrepleje

1. juni 2022

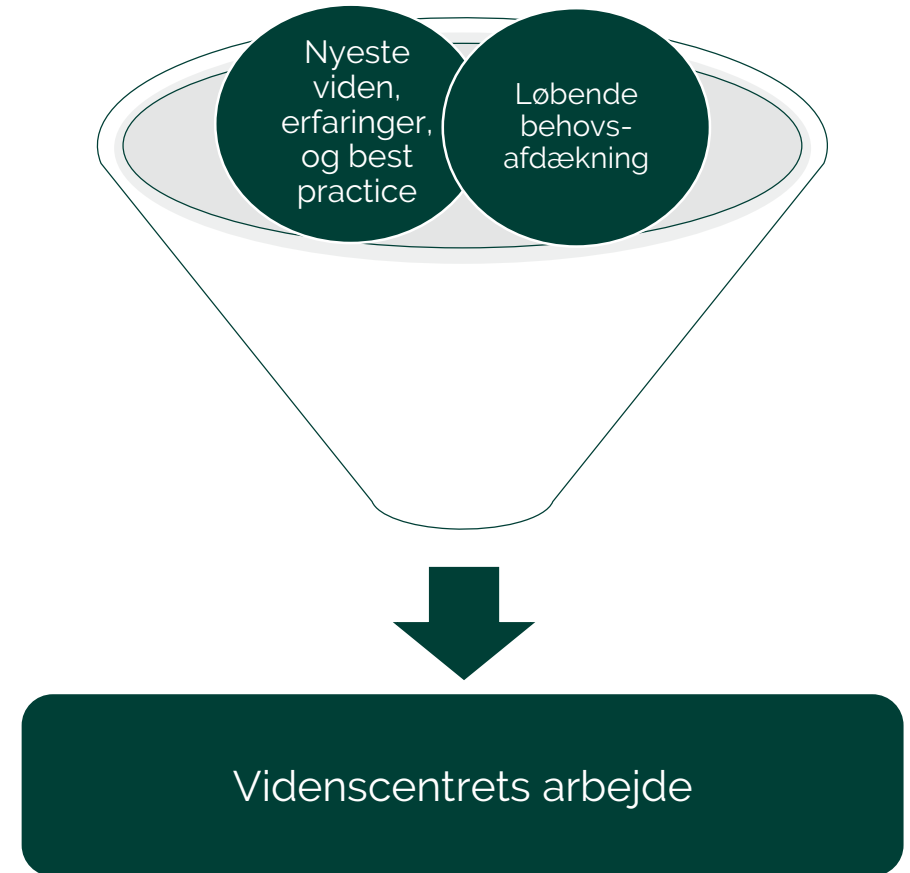
Lidt om baggrunden

- I initiativet *Videnscenter og rejsehold for værdig ældrepleje* i satspuljeaftalen 2018-23, er der afsat 60 millioner kr. i perioden til at etablere et nationalt videnscenter for værdig ældrepleje
- Formål: Understøtte kommuner og private plejeenheders arbejde
- Fokus på de 7 fokusområder i kommunernes værdighedspolitikker

Fundament og "DNA" videnscentrets arbejde

- Understøtte værdighed – skabe forandringer ude i praksis – fordrer tæt samarbejde med praksis.
- Facilitere og hjælpe på vej gennem værktøjer, metoder, praksisnær og omsætteligt viden og praksisnær læring
- Fundament på to ben: Viden og behov - alle relevante aktiviteter trykprøves og kvalificeres løbende

Udvalgte aktiviteter i Videnscenter for værdig ældrepleje

Kommunikation og inspiration

Praksiserfaringer

SoMe – nyheder, viden og gode fortællinger

Årskonference i november

Praksisnære redskaber og metoder

Kompetence- udvikling og rådgivning

Temadage

Diplommodul til ledere

E-læring til medarbejdere og ledere

Workshops og faglige oplæg på arb.pladsen

Konsultation og rådgivning af ledelsesgrupper

Samtaler om en værdig død – at være nysgerrig på den anden

- Den værdige sidste tid er måske vores mest komplekse faglige og tværfaglige område, og der er mange steder, vi kunne tage fat. Temadagen handler om det gode samarbejde omkring borgerens sidste tid.
- Det vi bedst kan snakke om i dag, er det du kan gøre noget ved selv i forhold til at være på forkant hos borgeren, og at kommunikere, så borgeren og dennes nærmeste oplever mødt af dig dit team, dine medarbejdere.
- Målet er, at du får nogle "greb" til gode samtale med borger og dennes nærmeste så livskvalitet og behov kan understøttes for den enkelte. Vi vil gerne, at du går inspireret hjem, med nogle modeller og ideer, der er til at gå til i din praksis.

En værdig død og den sidste tid

På hvilken måde skal vi tale om det i dag

- Ikke en palliationsdag
- Fokus er på de vigtige samtaler
- Øje for borgeren og familien i forhold til at skabe trivsel, værdighed og at blive mødt i sine behov
- Ældre mennesker på plejehjem og i hjemmeplejen
- Fokus på den personcentrerede omsorg

Sundhedsstyrelsens materiale

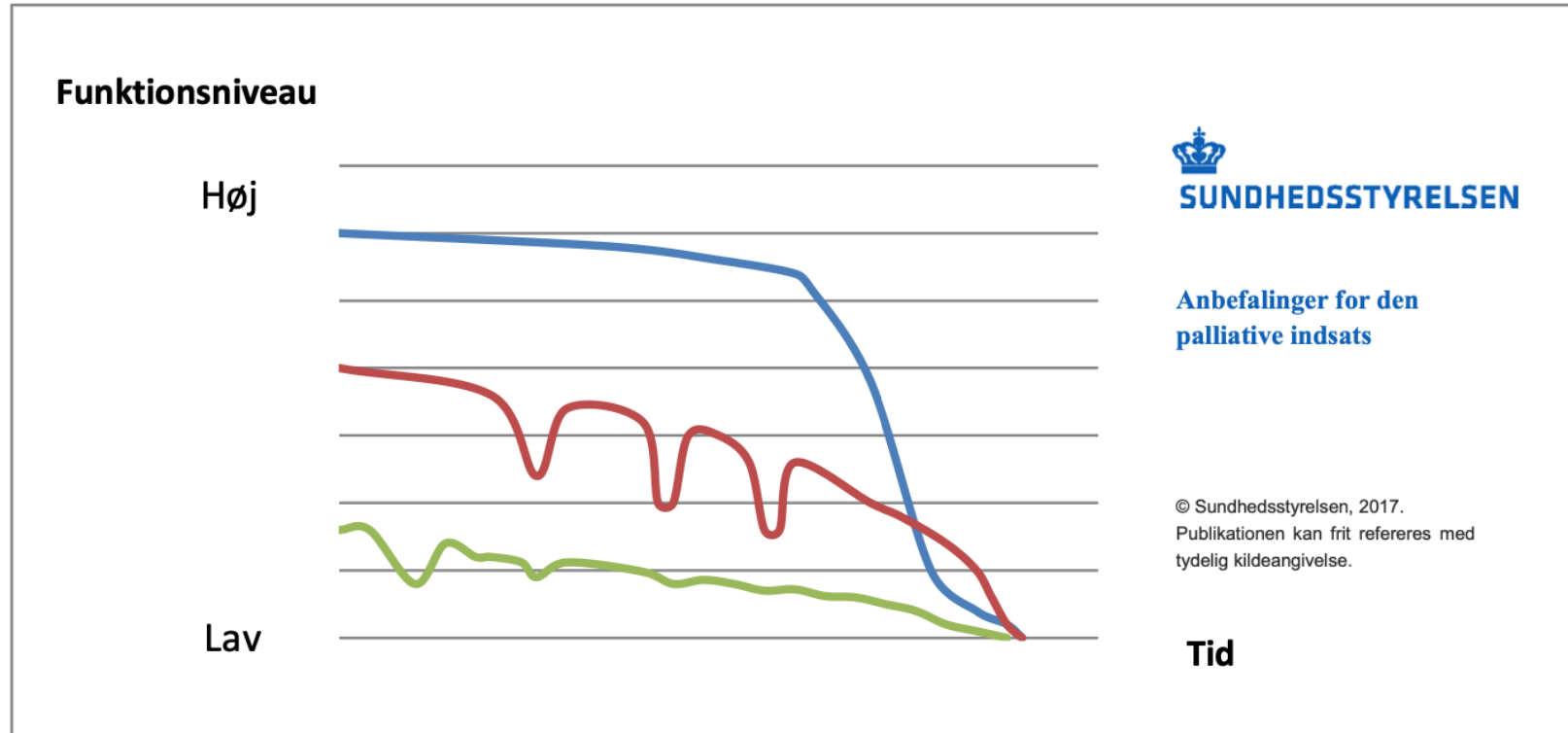
Intro til sundhedsstyrelsens materiale - personcentreret omsorg

Demens håndbøgerne: Palliativ pleje, omsorg og behandling, implementering, værktøjer.

Forløbene er forskellige

Figur 1: Eksempler på forskellige livstruende sygdomsforløb

Cancer sygdomme
Kroniske sygdomme
Kognitive lidelser

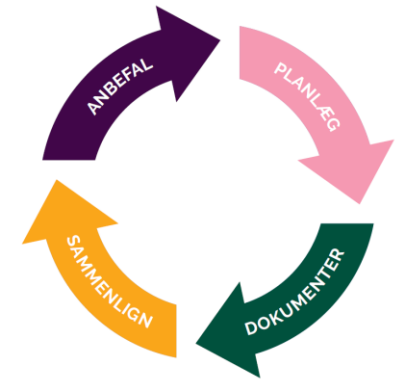
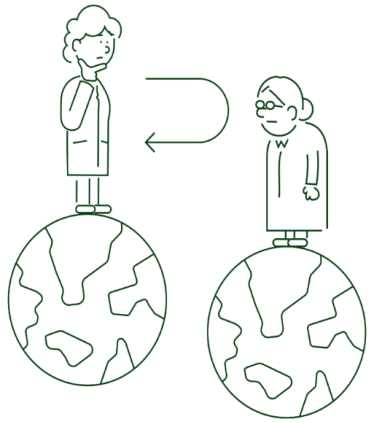
Hvad er en værdig død, hvor I arbejder?

- Gå sammen 2 og 2
- I skal interviewe hinanden ud fra følgende spørgsmål:
- Den ene af jer fortæller kort om en situation, hvor det, at få talt med borger/ familien havde betydning for borgerens sidste tid – eller en situation, hvor du oplevede, at I ikke fik taget den samtale - Hvilken af graferne var borgeren mon på?/ 5 minutter
- Den anden fortæller også om en situation fra sin hverdag/ 5 minutter
- Opsamling fra et par af grupperne

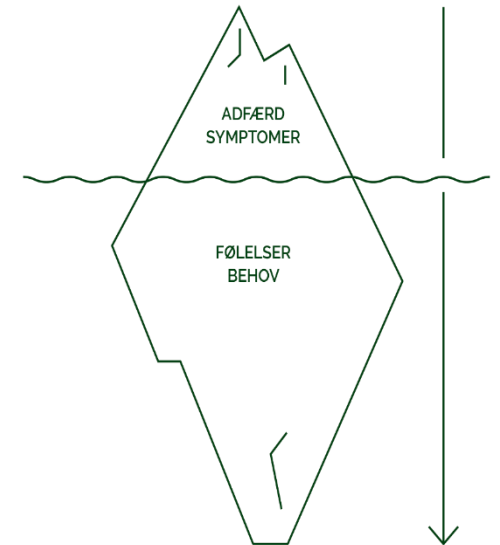
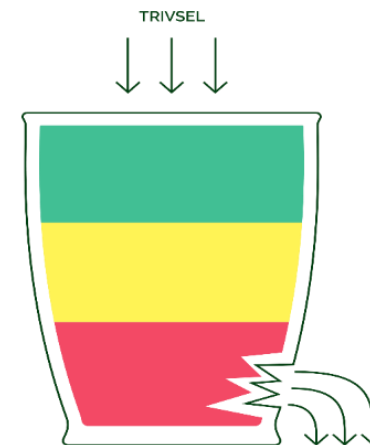
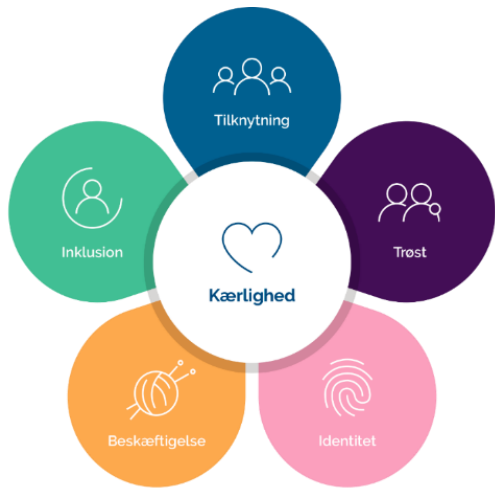

Pause

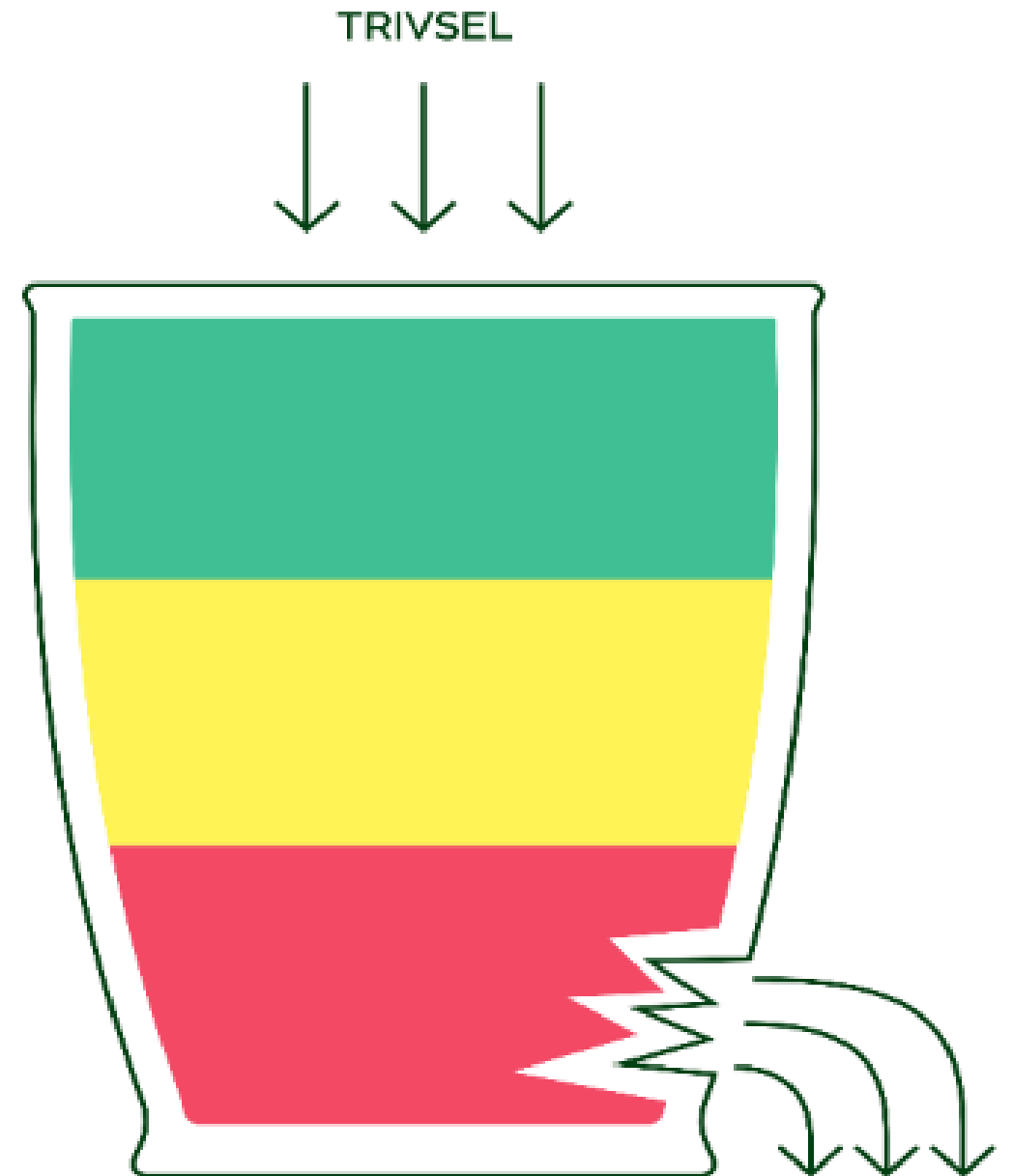

Værktøjskassen

Hvad er særligt på spil i forhold til trivsel i det palliative forløb?

Svendborg

- *"En dag skal vi dø, men alle de andre dage skal vi leve. Derfor skal vi udfylde de dage med livskvalitet og sikre, at palliativ behandling er et vedvarende sundhedsfagligt fokus"*
- Majse Holstein, projektleder og faglig konsulent, Svendborg
- Se filmen og læg mærke til: hvad siger de, om hvad de har gjort og hvilken effekt det har haft
- Film – link til film ([film](#))
[case5_svendborg_min_sidste_tid_final_caps.mp4](#)

Samtale i grupper

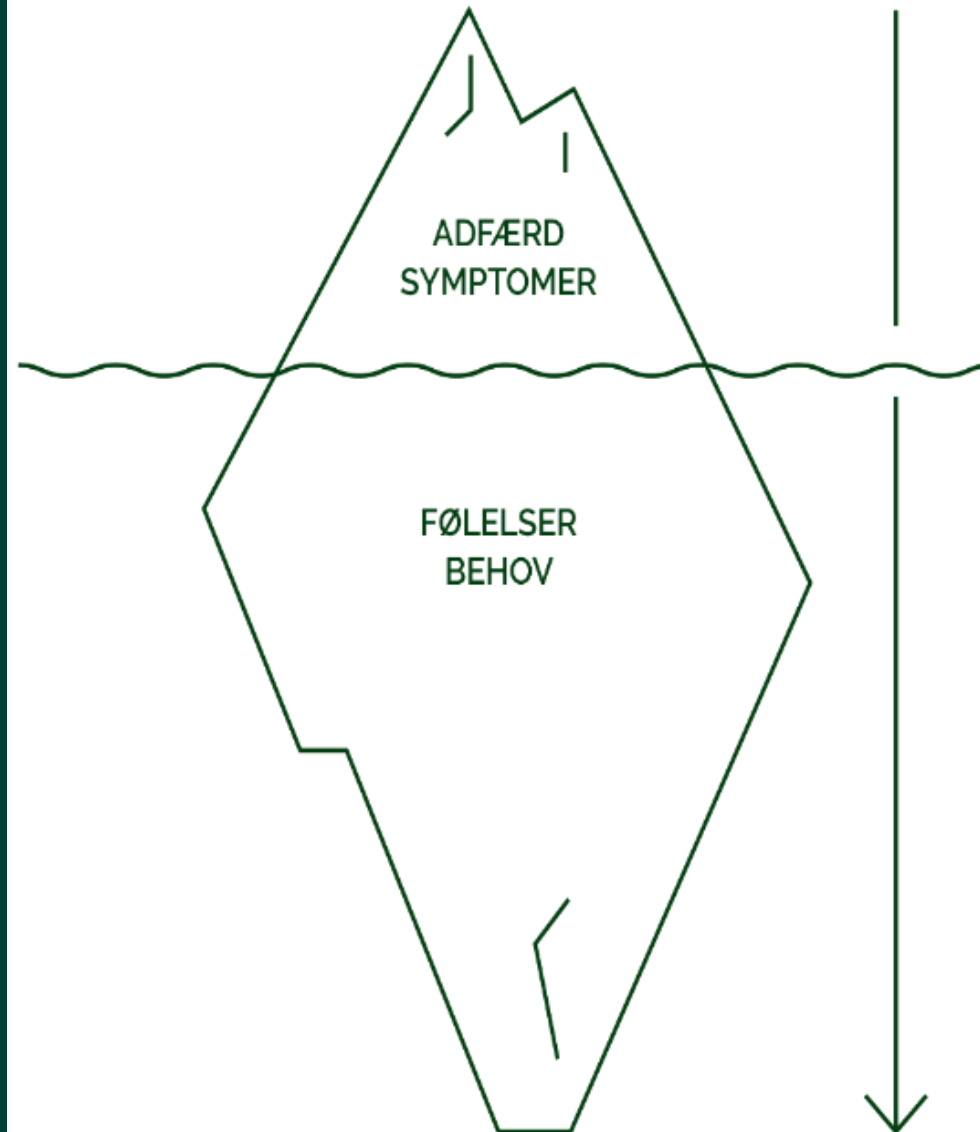
- Hvad hæfter du dig ved, at de **har gjort** i Svendborg?
- Hvad er **effekten** af det de har gjort?
- Hvad bliver du **inspireret** til?
- Hvad var deres **hensigt**?

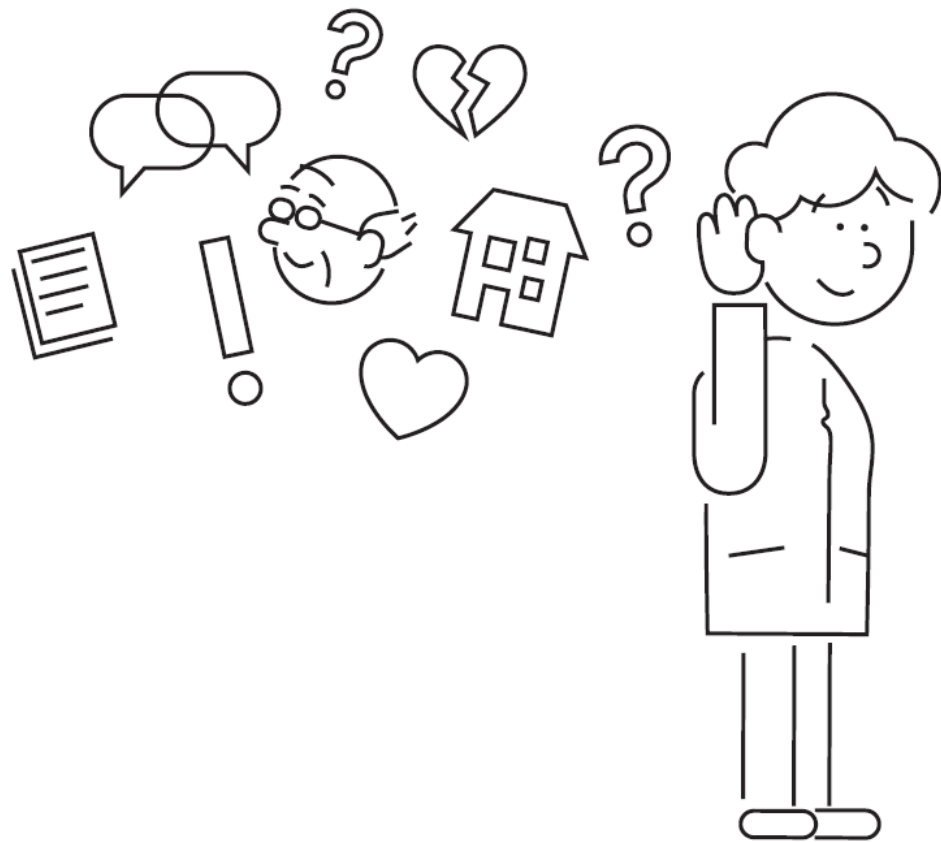

Tidlig planlægning – vigtigt

Være på forkant

Lytning er ikke passivt, men en **AKTIV** handling.

At lytte er at strække øret- det fungerer nærmest som et aktivt gribeapparat, der rækker ud og griber efter **ORDENE**.

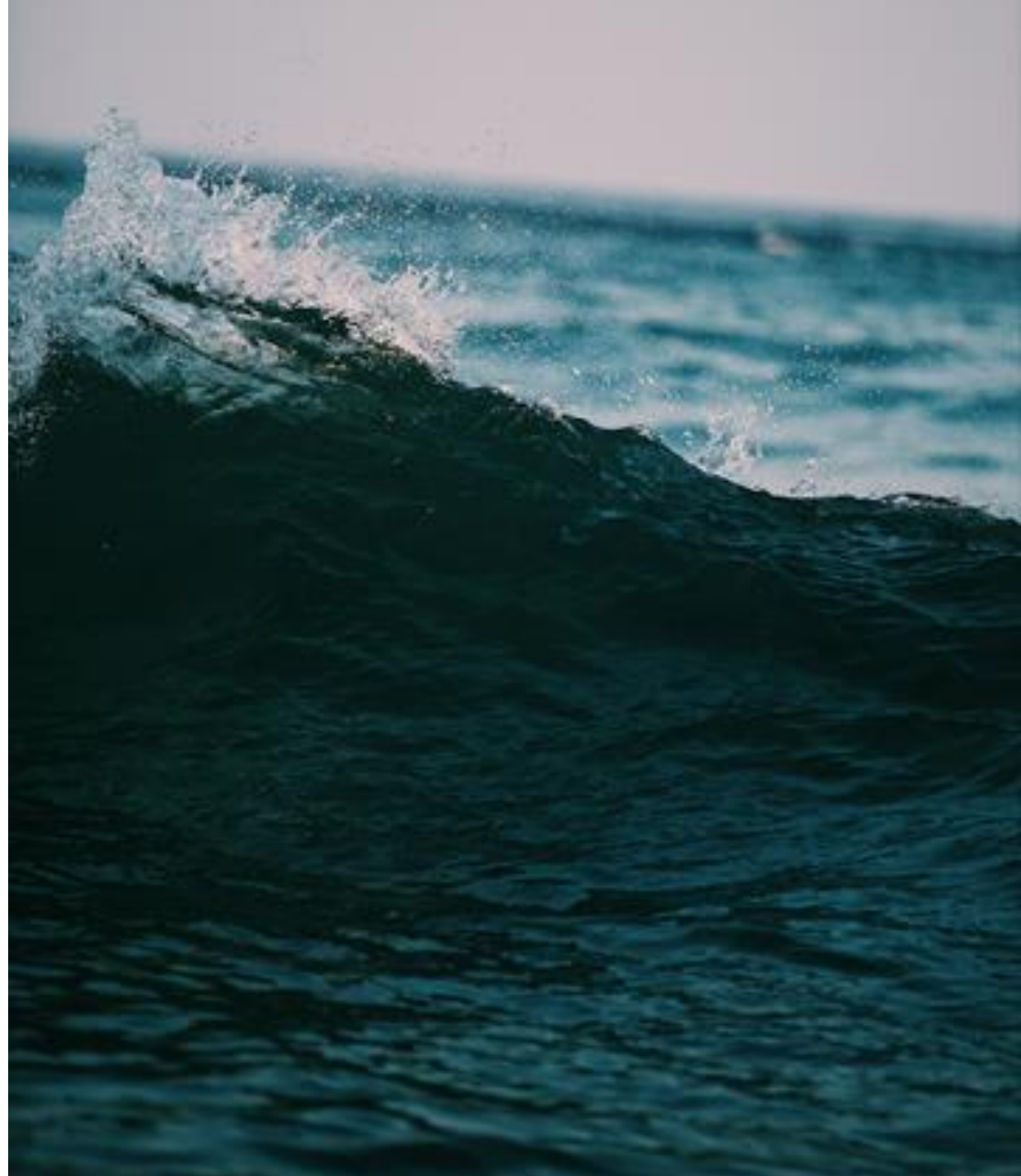
Lytning er en færdighed der kan trænes.

Hvad lytter vi sædvanligvis efter?

- At lytte for at bedømme, det den anden siger er korrekt eller forkert
- At lytte efter noget man er enig i og kender til
- At lytte efter fejl og mangler
- At lytte efter det, der passer med hvad man allerede ved
- At lytte efter, hvad man kan gøre noget ved, hvad der "bør gøres"

Lyt efter små bølgeskulp

- Når sprogbruget lyder famlende
- Der spores en vis tøven
- Når der tales i halve og uafsluttede sætninger
- Der sukkes eller holdes pauser
- Der bruges bindeord: -men...eller...
med mindre...på den ene side...

Tvivlen - en slags viden eller tanker på vej

Hvis jeg VED behøver jeg ikke lytte. Hvis jeg er i tvivl, betyder andres perspektiver pludselig noget.

- Stop op og spørg til tvivlen, hvad er den udtryk for, hvad har den øje for.
- F.eks at det ikke er **bare** at...
- Vi har brug for tvivlens etik,- brug for at hylde den tvivlende, søgende, tøvende, besværlige og forsigtige.
- Vishedens "jeg ved" fører let til blindhed, mens tvivlen kan føre til åbenhed for andre handlemåder og forståelser af verden.

Frokost

Intro til Esbjerg kommunes projekt *En Værdig Død*

Systematisk pårørende samarbejde

- I Esbjerg Kommunes projekt *En Værdig Død* sættes der fokus på pårørendesamarbejdet. Fokus er på at kunne være nærværende i mødet med borgeren – også når borgeren er den pårørende – og ikke kun have øje for den syge borger. Er den pårørende tryk i forløbet vil det smitte af på den døende.
- For at imødekomme den pårørendes behov for støtte afprøver Esbjerg Kommune det strukturerede redskab CSNAT (Care Support Needs Assessment Tool) til afklarende samtaler med pårørende. *Redskabet er et ud af mange som vi kunne have fremhævet.* Redskabet bliver afprøvet i sygeplejen, på sundhedscentrenes rehabiliterende og forebyggende tilbud for kroniske og alvorlige syge, og hos visitatorer og demenskonsulenter.

Esbjerg Teams - interview

Anni Kjærsgaard Sørensen
Chef for sygeplejen
Esbjerg Kommune

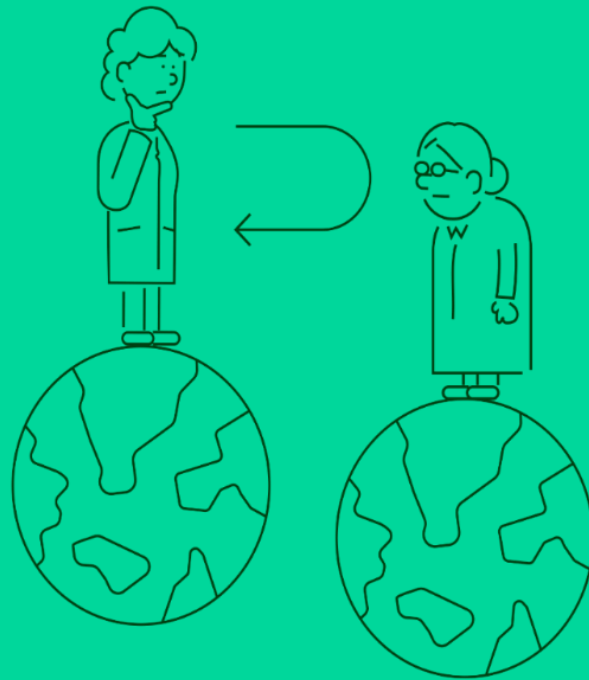
[Temadag om værdig død.mp4 \(23video.com\)](#)

Samtale i grupper

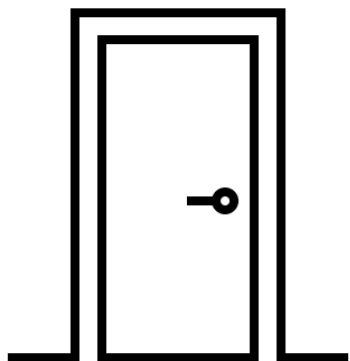

- Hvad hæfter du dig ved, at de **har gjort** i Esbjerg?
- Hvordan arbejder I med **pårørendesamarbejdet** hos jer – er det sat i system?
- Hvad bliver du **inspireret** til?

Perspektivskifte

Perspektivskifte

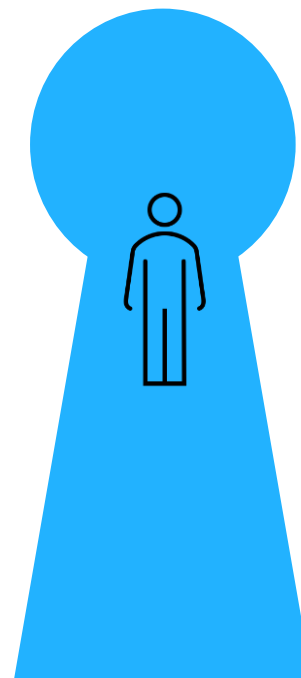
Det synes JEG
borgeren burde
være motiveret
for...men det
lykkes ikke

Kig
gennem
nøgle-
hullet

Nøglen er
menneskets
egen motivation

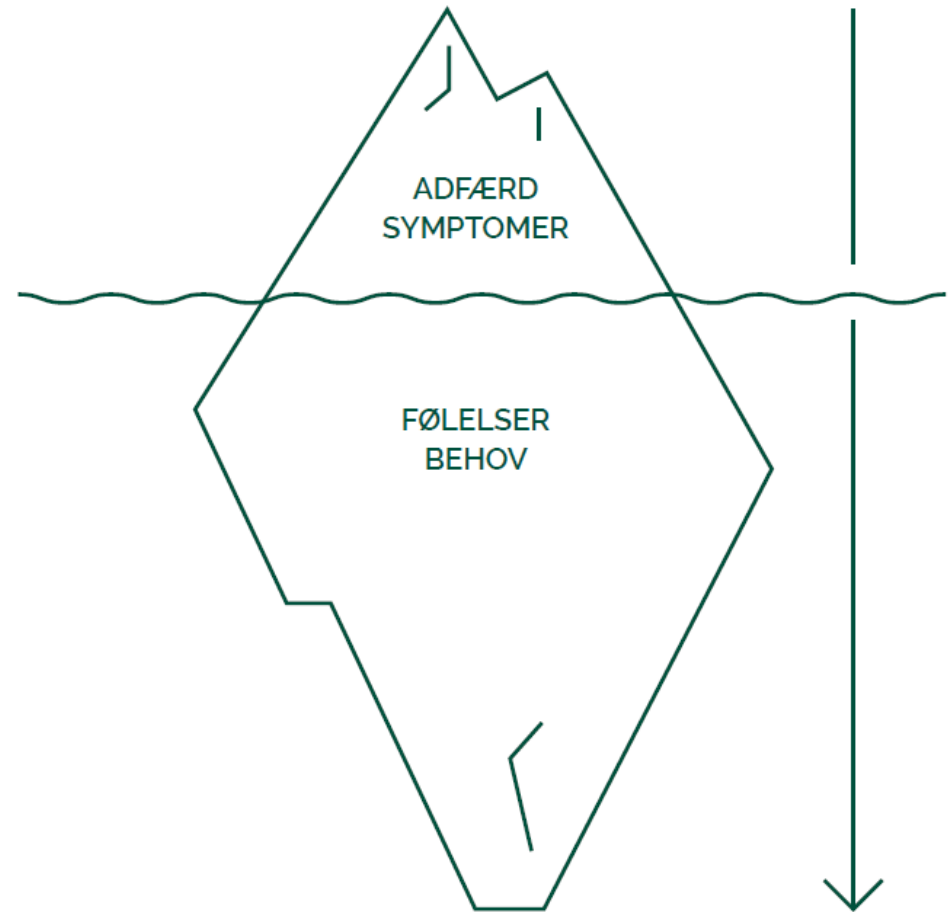
Hvad er borgerens
perspektiv ?

Borgerens
motivation/drivkraft ?

Isbjerg

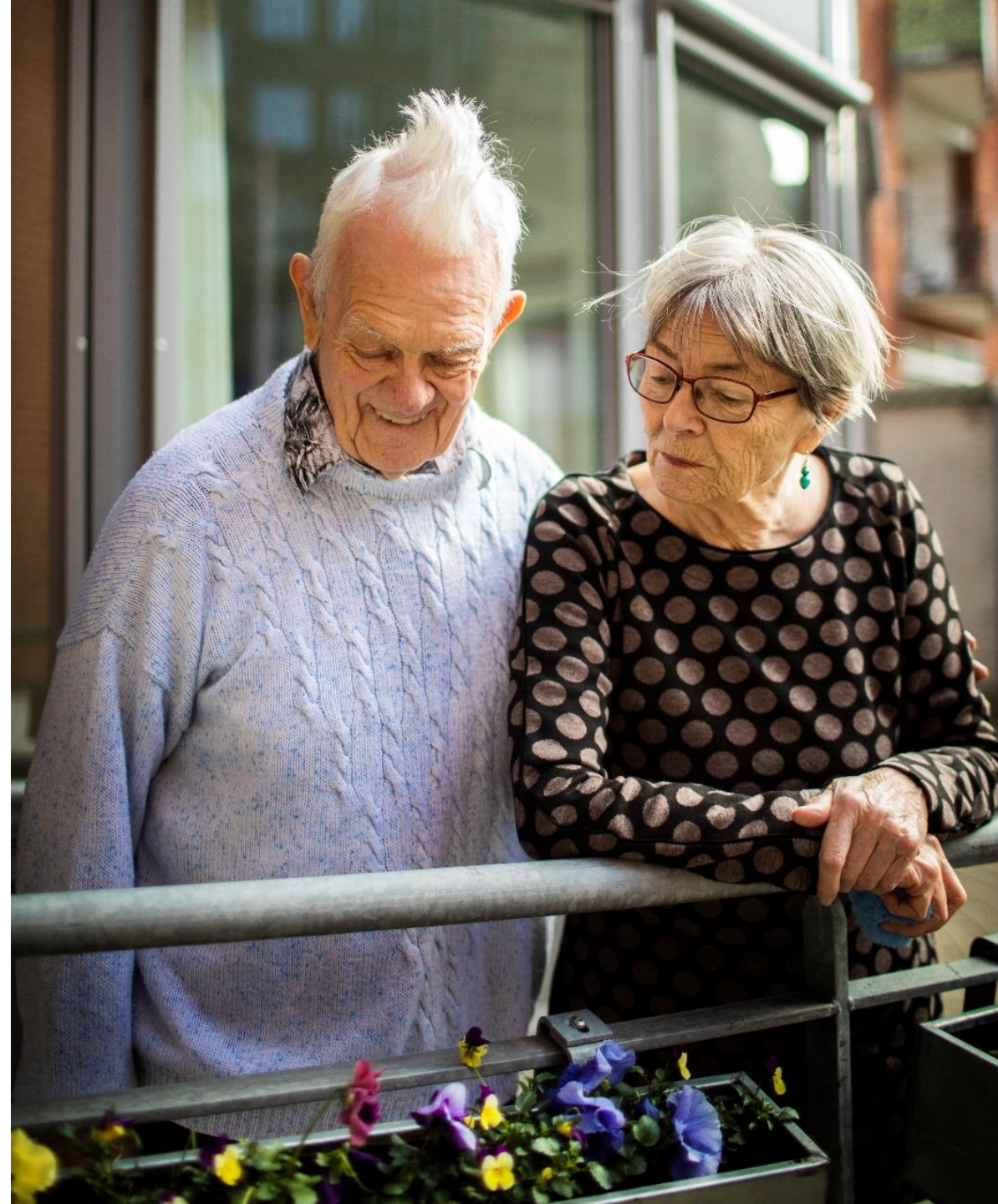
At være nysgerrig på hvad der ligger til grund for UFORSTÅELIG adfærd

- Følelser
- Sanser
- Behov
- Afmagt
- Mestringsstrategi

Spørgsmål til perspektivskifte

- Hvordan oplever borgeren/familien mon situationen?
- Hvordan er det mon for ham nu?
- Hvad er mon vigtigt for ham siden han gør, som han gør?
- Hvad er han optaget af?
- Hvad sætter han mest pris på nu?
- Hvad kæmper han for?
- Hvad vil han gerne fortælle os?

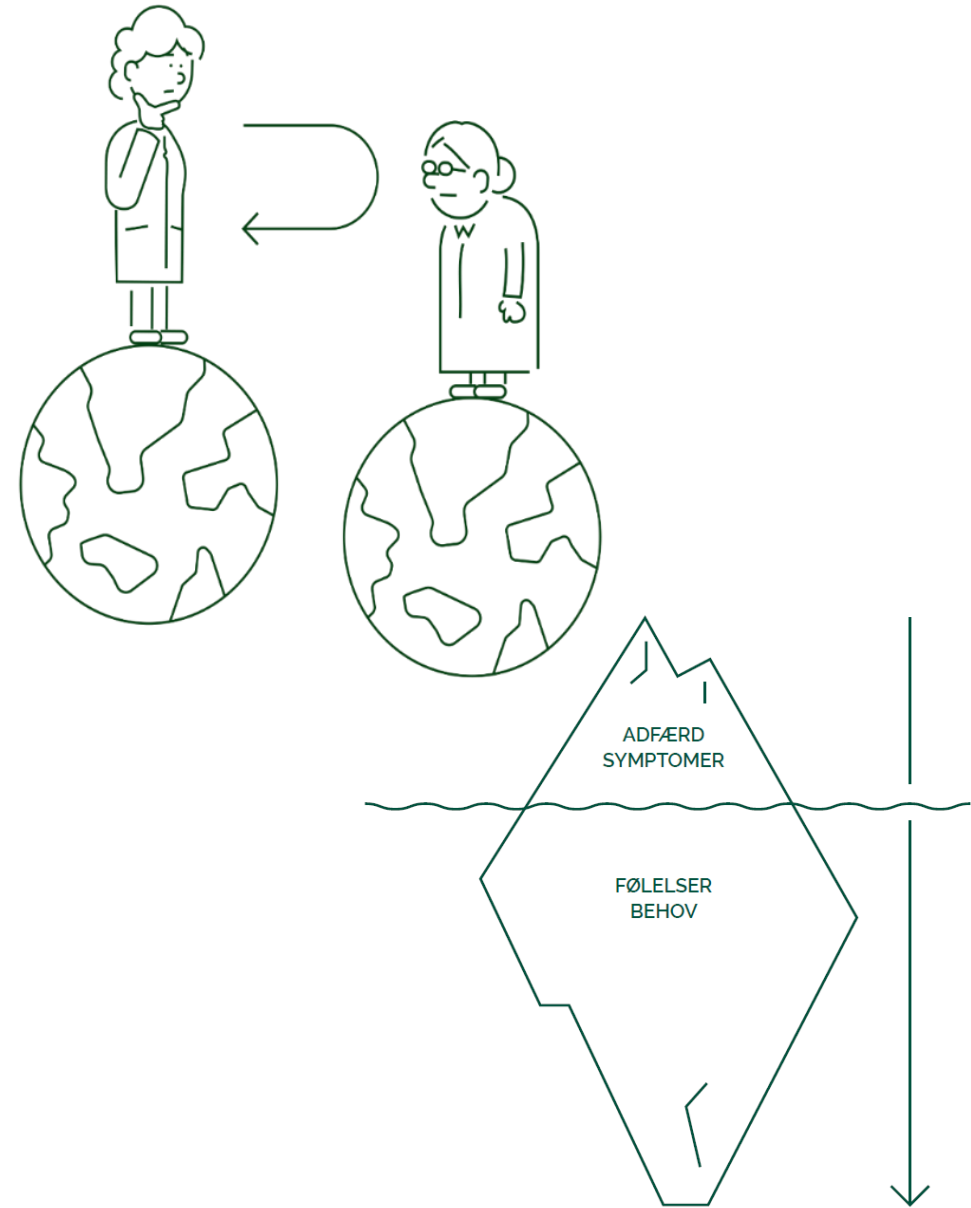

Pause

Øvelse om perspektivskifte

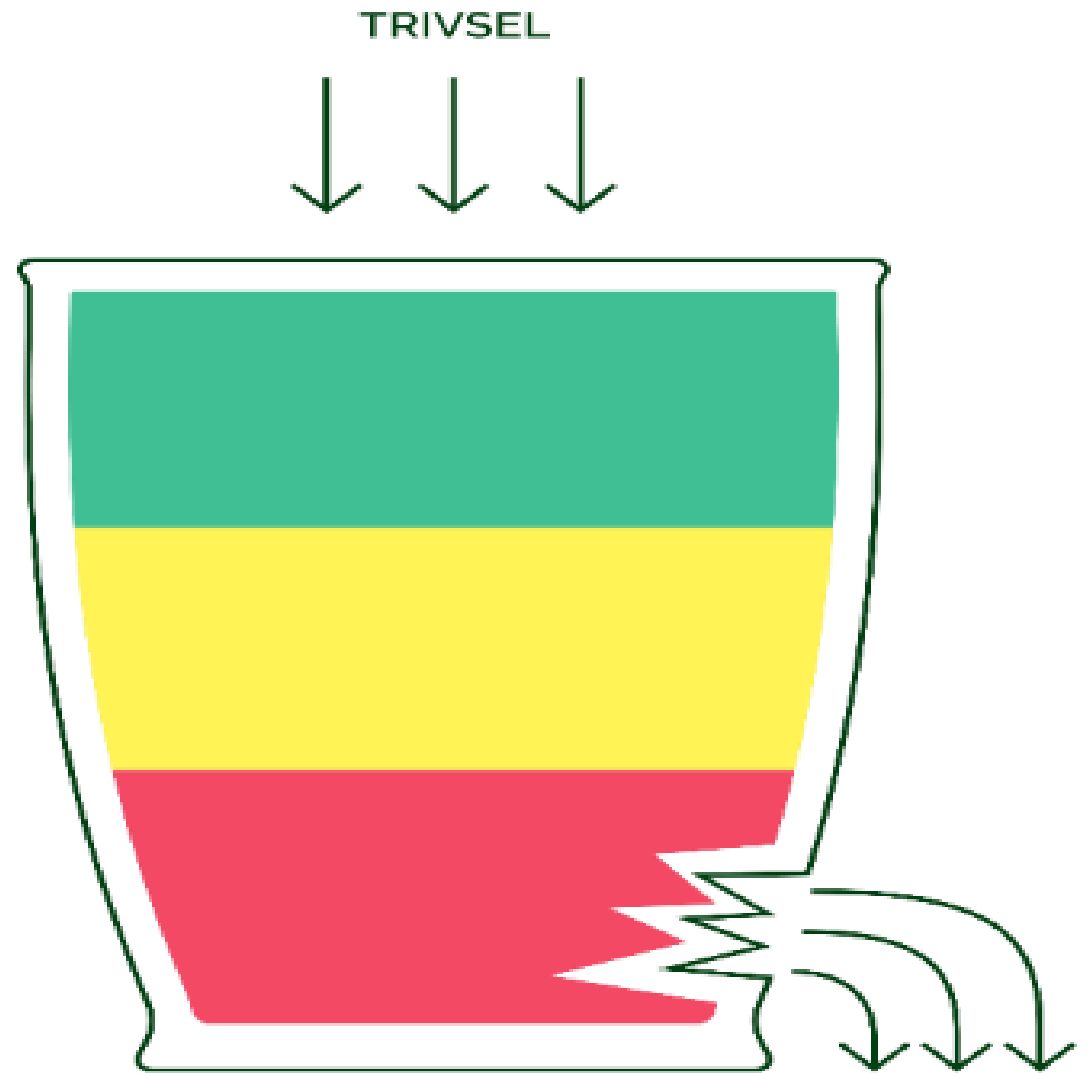
- 3 – 4 stykker sammen ud på gulvet
- Prøv først at stå I din egen verden og fortæl om en lille situation og det du støder ind I
- Jeg oplever....
- Marker med et skridt til siden at du prøver at stille dig I borgerens sted, hvad vil borgeren sige om situationen:
- Jeg oplever....
- Tal sammen om, hvad perspektivskifte giver til refleksionen

Din trivsel

Hvad med dit trivselskar i forhold til at arbejde med den sidste tid og en værdig død ?

- Hvad har du i dag fået øje på, der fylder dit trivselskar op på det område?
- Hvilket "greb", hvilke modeller eller ideer tager du med fra i dag hjem til dit team

Bliv opdateret her:

vaerdighed.sst.dk

facebook.com/vaerdighed/

linkedin.com/company/vaerdighed/

Husk vi tilbyder GRATIS:

- Workshops og temadage
- Korte konsultationer
- Diplommodul
- Netværk
- E-læring (laeringomvaerdighed.dk)

Tak for i dag

